

El forn de pa de cal Candi

A dalt, l'antic forn de llenya de la fleca. A la vora: l'amo Candi Pujol i el fill que ha heretat la professió i l'afició del pare, el Domènec

Colell encara es recorda recitant el poema de Nadal, tot avergonyit, davant el tro del bisbe Tarancón, en la immensa sala de recepcions.

El Celestí és un músic. Va estudiar solfeig amb la Genoveva Bernadó i acordió amb mossèn Muntada. I perquè és músic, ara que té endegat el projecte familiar, ha tornat a cantar a l'orfeó. Ja fa cinc anys que ha reprès el ritual de l'orfeó, i en aquest temps fins i tot s'ha compromès i ha assumit durant dos anys el càrrec de la vice-presidència.

Candi Pujol

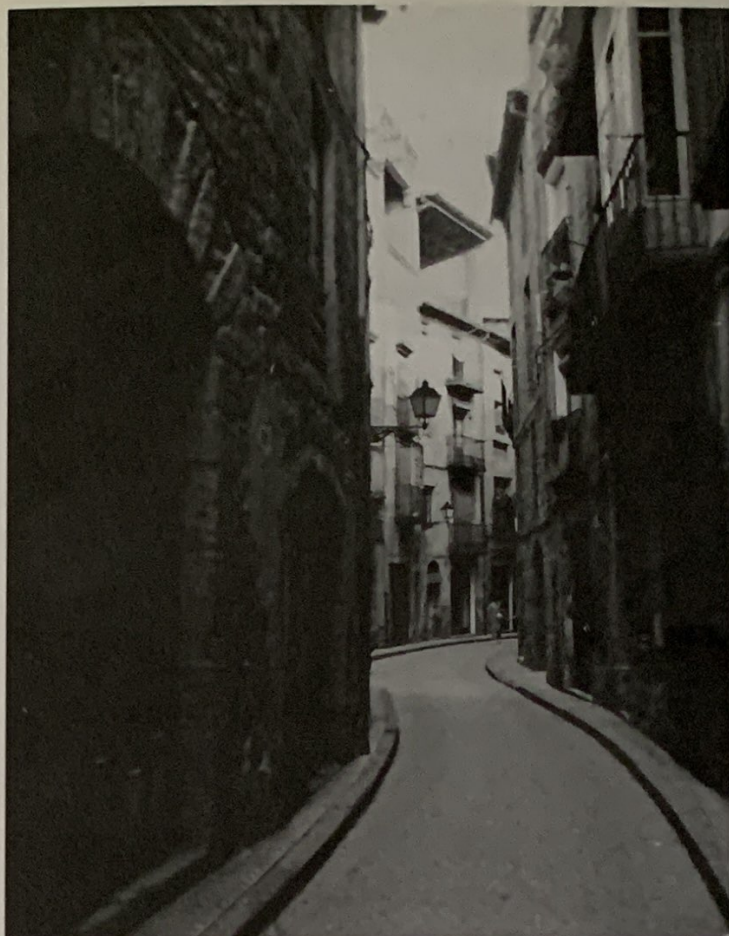
Pel carrer del matalasser Tàsies, i del barber Roig, i de cal Tarines, i de l'espardenyer Met, arribem a cal Candi Pujol, i diu que la gent el fa del Partit Popular, però ell considera que és molt més política la seva dona que no pas ell. Candi Pujol se sent, abans que res, comerciant. Té opinions sobre el poble i la política i les expressa; es mostra crític, per exemple, amb el fet que l'alcalde no hagi rebut personalitats del renom d'un Fraga Iribarne, o amb el fet que la corporació no hagi donat el nom del

seu pare (Domènec Pujol) al carrer que va de Correus al Consell Comarcal, «quan va ser ell qui va donar una casa perquè es pogués obrir aquest pas»..., però abans que res Pujol apel·la a la frase «viu i deixa viure» per fer comprendre que els seus neguits bàsics no són polítics.

A la fleca de cal Candi hi ha unes quantes cadires que permeten de fer tertúlia a certes hores del dia. A mitja tarda, per exemple, entra un jubilat veí, i l'home busca una cadira per seure i per encetar la conversa que inevitablement es romprà amb l'entrada de clients.

Blanca Corominas, esposa del forner, també seu i pren part en la conversa. Ella és néta d'un murcià que va ser jutge de Solsona durant l'època en què els interessos de les famílies Moles i Reig dividien el poble en dos frenètics bàndols oposats. El senyor jutge va ser destinat a Olot, però una seva filla es va casar a Solsona i d'aquell matrimoni en va néixer Blanca Corominas.

L'esposa de Candi Pujol també guarda molt bon record del bisbe Valentí Comellas, que era un oncle carnal del seu pare i que, essent ella nena, la va confirmar i li va donar la primera comunió. «Cada mes anàvem a palau», recorda dels anys d'infància.

Una altra visió del carrer Sant Llorenç

El former Pujol considera que les grans superfícies maten la vida comercial de carrers com aquest

Candi Pujol i Blanca Corominas van festejar de molt jovenets. «Des dels quinze anys», fa ella, i del matrimoni n'han nascut cinc fills, dels que se senten orgullosos. Precisament un dels fills, el Domènec, segueix la tradició familiar, i també treballa en aquest forn que, segons la mare de Candi Pujol, se'n va cap als cent anys de vida i que, en èpoques passades, ha estat també pastisseria de renom («feien uns *xuxos* molt bons», certifica una clienta mentre agafa una barra).

Sobre el negoci del pa, Candi Pujol mostra un cert descens. «Fa 34 anys», explica, «venia una família de pagès que setmanalment s'enduia 30 quilos de pa. Ara la mateixa família se n'emporta 3 quilos».

«Abans els seminaristes i capellans del seminari venien a consumir 120 quilos de pa diaris, que nosaltres servíem amb carretó, primer, amb moto, després, i amb furgoneta finalment. Si avui dia hi hagués un nombre similar de persones, consumirien potser uns deu quilos de pa».

El negoci del pa ha canviat molt. Abans menjaven patates, pa i cansalada. Avui el menjar

s'ha diversificat. Ha pujat el consum de pastisseria i ha baixat el consum de pa.

«Avui es fan més números que no pas barres de pa», intervé Blanca Corominas per fer entendre els problemes globals que afecten els petits comerciants. «Els supermercats ho han canviat tot», afegeix el seu marit.

Candi Pujol considera que les lleis perjudiquen el petit comerç, i es mostra queixós de la implantació de les grans superfícies comercials. «S'està perdent tot el comerç petit de Solsona», diu, «i en aquest carrer de Sant Llorenç, per exemple, hi havia una botiga en cada portal quan ara les botigues tanquen i es converteixen en pàrquings».

Segons els seus càlculs, a hores d'ara a Solsona hi ha quatre forns i una vintena de punts de venda de pa. I a pesar dels canvis que afecten el sector, segons Pujol, els forners de Solsona no van tots a l'una.

«Solsona és el lloc on es dona el pa més barat. Respecte d'Oliana, per exemple, nosaltres donem quinze pessetes més barat el pa d'un quilo», explica amb precisió.